

TEN-BUNBUN-LA PƆƆL SI N̄MUNSA PI TIMOTI

¹ Mi-na PƆƆl n̄ n̄munse teniŋ deen̄. La Tiina Wia ari Kirisito Yesu tuɔtɔrun̄ l̄ n̄ ba liisemi di mi ŋaa Kirisito Yesu nan̄zɔɔ. Wia n̄ laala tita. Kirisito Yesu l̄ n̄ laa yiele.

² Mi n̄munse teniŋ deen̄ a pipi ŋ-na Timoti n̄. A tiŋ ŋ si laa Kirisito wiaa dii l̄, ŋ ŋaa mi bii-titii n̄. La Nyimma Wia ari la Tiina Kirisito Yesu lah̄rimo l̄, ba jan̄ fáŋ nennige a len̄ di ŋ h̄ŋ ari yarifielaa.

*Má pɔ ma titia l̄ a mu tige nialin̄ s̄i dage
wu-nyiariŋ l̄*

³ Bua-la l̄ la fa si h̄ Efesis l̄, mi bula piŋ di ŋ h̄ŋ dime, aŋ ka di mi mu Masidoonia tiŋteen̄. Mi bula piŋ di ŋ h̄ŋ dime a wuo p̄e Wia niaa l̄. Niaa d̄ŋsun̄ n̄ h̄ dime aa nyiseba. Ba bi wutitii joŋoo dageba. Mi bula piŋ di ŋ bula pi niaa deen̄ba di ba len̄ ba wu-nyiari wialin̄.

⁴ Mii che di mi bira bula piŋ di ŋ bula piba di ba sí ba sun̄sɔgulo-la joŋo h̄ ba nyun̄ l̄, aŋ sí ba naabalimaba doho niaa wiaa si duomo ŋii diisu. Wiaa deen̄ba yie ŋaa niaa ken̄ nii-dolun̄ n̄. Nii-dolun̄ ma bi jan̄ p̄eba l̄ di ba ŋaa Wia yarida a laa wii-la dii u s̄i che duu ŋaa pi u niaa.

⁵ Mi bul ŋii piŋ di ŋ bula piba di ba cho ba d̄ŋsun̄ tiŋŋaa ari tuɔ-pula, a len̄ di ba

tuɔbiinaa chesi, a bira leŋ di ba yarida wasa dol woruŋ.

⁶ Niaa dɔŋsuŋ via wiaa deenba ne aŋ miiraa bul wu-yaayasɪŋ.

⁷ Moosis fa ŋmuŋse wialɪŋ bil di niaa tuto ne. Niaa deenba fa cho di ba dage wiaa deenba a pi niaa, ama ba titia bi wialɪŋ ba si ŋmuŋsa bubuɔŋ jɪŋ. Ba bi wialɪŋ ma ba sɪi bul chaasa jɪŋ.

⁸ La jima ari wialɪŋ Moosis si ŋmuŋsa bil di niaa tuto, ba zɔmɔ ne, di niaa keŋba kaa titɪŋ ari ba si dage ŋji.

⁹ U bira maga di la jɪŋ ari wialɪŋ Moosis fa si ŋmuŋsa bil di niaa tuto, u bi ŋmuŋsa pi tuɔ-pul tɪŋŋaa. Ama ba ŋmuŋsa pi nialɪŋ sɪi chei Wia niɪŋ wu-bulaa ne. U bira ŋmuŋsa pi ni-bɔŋŋɔɔ, ari nialɪŋ si bi Wia ka fá, ari haache diiree, ari nialɪŋ si bi Wia ka to, ari nialɪŋ sɪi kpu ba nyimmaba ari ba naaŋba, ari ni-kpuuraa.

¹⁰ Ba bira ŋmuŋse wiaa deenba a pi ba-liilɪŋ ari ha-liilɪŋ ne, ari baala-la si gollɔ tuu ba dɔŋɔba bubuɔ-niiree, ari nialɪŋ si gollɔ paa niaa biirin a kaa faa lel. Ba bira ŋmuŋse wiaa deenba a pi wu-nyiaraa ari daŋsia wu-nyiaraa, ari nialɪŋ si bi Wia wonbii-titii-la ka to.

¹¹ Wialɪŋ mi si dagema lii Wia wu-zɔmɔ-la tuɔŋ ne, u si joŋo pimi di mi bula pima. Wia ne keŋ yirin dunia le.

Pɔɔl lɔlle Wia a mu tige nennige-la u si keŋe u le

¹² Mii lɔlle la Tiina Kirisito Yesu, beɛ wiaa u ne bene di mi maga di mi bul u niɪŋ wiaa pi

niaa. Nii ne tii u liisemi di mi tima pu. U ne pimi dolun di mi wuo titin tintimin deen.

¹³ Bunbun kala ne paala mi bul wu-bonhonoo u le a to naasin tutuusuu maa. Ka Kirisito ha fami nennige a liisemi di mi timaa pu. Bua-la kala le mi fa sii nnaa nii, mi fa bi jin wii-la mi sii nnaa. Mi fa bi u wiaa laa dii maa. Nii ne tii mi faa nnaa nii.

¹⁴ An ka la Tiina Wia ha pemi le kinken kinken a len mi nnaa Kirisito Yesu yarida, an pe chou.

¹⁵ Mii che di mi bul wiin ne pima. U nnaa wutitii ne. U saa maga di nuu-kala jin wii-la. U ne nna: Kirisito Yesu ku tuu dunia ne duu laa haache diiree ta. Mi ne saa paala nnaa ba tuon ni-bomun.

¹⁶ An ka Kirisito Yesu ha fami nennige, mi-na nii-la si chaasa nnaa wu-bonhonoo a kii nuu-kala. U nnaa nii a tomi le a dage nnaa nii u si ken kenyiri. Nii le ne nnaa donsun jan to u harin a laa u wiaa dii, a ken miisi-la si bi dere.

¹⁷ Ma len di la denne la Nyimma Wia an pe ziluu a kaa mu wuu. U ne nii-la si dii kuorun a kaa mu deen deen. U-na bi suu. Nnaa ma buu ka na. U dunduja ne nnaa Wia. Ami.

¹⁸ Timoti, mi bii, mii che di mi bul wii ne a pin. Nalin sii bul wiaa, Wia Din-zon-la dolun le fa bul wiaa a tigen le. Si walin yu. N nage laali-yuoru ne. Len di walin nnaa n laali-yuori kaa, di n kaa wuo yoo laalin worun.

¹⁹ Di n nii yoo laal-la, chin n yarida naan le a len di n tuobiinaa chesi. Nnaa donsun bira bi ba tuobiinaa lee to, nii ne tii ba jon ba yarida ta.

²⁰ Haminiiyas ari Alekizanda ma he niaa deenba tuon ne. Nii ne mi jonba he Sitaani nisin le duu dogiseba, di ba gunne wu-jimin, di ba bira si Wia jonnoo tuusu.

2

Wonbii-la Wia niaa si maga di ba to a chuchuele Wia

¹ Siifian wii ne mii che di mi laa sipaan bula pima. U ne nla: Má chuele Wia an pe susulu duu pima kialin ma sii che. Má chuele Wia a pipi ma donsun tinnaa maa, an pe lulollu. Má bira chuele Wia a pipi nuu-kala.

² Má chuele Wia pipi kuoroo ari nialin si ken dolun ma le, di la wuo hon som ari yarifielaa, a wuo tuto Wia a ninaa wialin kala sii to Wia wonbiin.

³ U nii zomo ne a tutore la Laataara Wia tuon.

⁴ U cho duu laa nuu-kala ta ne di ba wuo jin wutitii-la si lii u teen.

⁵ U saa maga di nuu-kala jin ari Wia nja Wii-bala ne. Ni-bala ne he Wia ari nuhuobiine pege duu kenba kaa he don le. Nii-la ne nja Kirisito Yesu. U titia ku nja nuhuobiin ne.

⁶ U jon u miisin yoo suun duu laa nuu-kala ta. U ne dagela nii ari bua-la yie ne, di Wia laa nuu-kala ta.

⁷ Nii ne tii Wia liisemi di mi nja u nanzoo a wuo heele bul wiaa deenba a pi nialin si bi juu tinnaa nja, an pe dageba di ba laa wialin dii a jin wutitii. (Wutitii ne mii bul, mi bi wiaa nyia.)

⁸ Di ma ne ku hilimi lee-na kala di ma chuele Wia, mii che di baalaa ne chuchuele Wia,

baala-la si jon ba titia a pi Wia a bi disinnin kenε, di ba ne ken ba nisaa jee a chuole Wia. Di ba nii chuole Wia, u bi maga di ba nina baaniη. U bi maga di ba bibiine yuosun wiaa maa.

⁹ Mii che di haalaa ma fiεε ba siaa aη pe ken wu-jimiη nii ba sii laale ba genniη ε. Genni-la ba si jaη laale di niaa bibagise ba yaraa, ma siba laalu. Ma si leηe di niaa to ba nyusun vɔɔnuη ε aa bagisema, koo ma si selime digilin̄kpensin ari banjaliba-la sii tul he di niaa bibagisema.

¹⁰ Ama ma leη di niaa bibagise haalaa a tiη ba wu-zɔmɔ-la ε. Nii jaη dage ari baa to Wia ne.

¹¹ Haalaa maga di ba fiela hoη ne a gugunne Wia wiaa, a ken ba titia muuri, a tuto nialiη si ken dolun ba le hariη.

¹² Mi bi haalaa wonbiin pa di ba didage baalaa, koo di ba ken baalaa dolun a bibenba. U maga di ba hoη som ne.

¹³ Wii-la si tii ne ηla: Wia fa laa sipaan ta Adam ne aη-na ta Hawa.

¹⁴ Sitaani ma bi Adam nyisa. Hawa ne u nyise u juu haache le a chei Wia niin wiaa u si bula piba.

¹⁵ Ari nii kala haala-la si jaη na heη biirin lullun ε, Wia jaη peba ε. Ama u maga di ba laa Wia wiaa dii a cho niaa, aa ηaa wialiη sii tɔre Wia tuoη, a leη di ba siaa fiεε.

3

Wia niaa tuoη kuhiasin si maga di ba nage nii

¹ Mi biraa che di mi bul wiin ne a piη. Wiin deen ηaa wutitii ne. U maga di niaa sei wii-la.

Di nuu ne fiεε sii aa che duu ku ηaa Wia niaa kuhian, tintin-fian ne u chiche ηii.

² Njii wiaa di nuu ne ηaa Wia niaa kuhian, u tiina maga duu len di u wu-ηaalaa kala zon ne, di niaa si u yirin wuo chei. U maga duu jaa ha-bala dunḍun ne. U maga di u siaa fieε. Uu wuo ken u titia worun di niaa pupu jirima. U bira maga duu wuo laa nuhuɔraa ma bibil u dia le a wuo didage Wia niaa worun.

³ U bi maga duu ηaa si-nyuaru, a si baan tiina ma ηaa. Ama u maga duu ηaa ni-chim-chim ne a si yuosu heeru ma ηaa. U bira bi maga duu cho moribee kinken.

⁴ U maga di u wuo beη u dia niaa nyun worun ne. Bira, u maga duu wuo len di u hanbiisin tuto u niin a zizilu wii-kala le,

⁵ beε wiaa di nuu ne bi u dia niaa nyun wuo biben, u bi nialin si laa Yesu wiaa dii aa hilimi nyun ma wuo beη.

⁶ Di nuu ne ha bi Yesu wiaa laa dii a dieni, u bi maga di u tiina ku ηaa Wia niaa kuhian. Di u tiina ne ku ηaa nialin si laa Yesu wiaa dii aa hilimi kuhian, u jan dage u titia. Duu ne ηaa ηii, u jan tel ari Sitaani si tele ηii.

⁷ Wia niaa kuhian maga duu ηaa ni-zon ne nialin si bi Wia ka chuole teen. Di ηii dee niaa jan wuo chei u yirin, di Sitaani to ηii le a bere kenu.

Nialin si pe Wia niaa kuhiasin le

⁸ Nialin si pe Wia niaa kuhiasin ma le, ba maga di ba ma ken meli-zon ne, a si nii-sima

kenj a nyinyise niaa. U bi maga di ba faasa nyua sinij koo di ba cho moribiee kinjenj.

⁹ U maga di ba kenj tuobiinj-zonjoo a laa Wia niinj wiaa dii. Wialinj fa faa ne. Lεεε Wia jonjo dagela.

¹⁰ U bira maga di Wia niaa ne laa sipaanj a benj nialinj sii che di ba pe Wia niaa kuhiasinj le, a na di ba maga koo di ba bi maga di ba tinj tintinjaa deenba. Di ba maga, má lenj di Wia niaa tuoseba di ba pe Wia niaa kuhiasinj le.

¹¹ Haalaa maa sii pe Wia niaa kuhiasinj le, u maga di ba kenj meli-zonj ne a sí niaa harinj ma gigaa. U maga di ba fiele ba siaa a pe kenj wutitii wii-na kala ba sii njaa le.

¹² Baalaa sii pe Wia niaa kuhiasinj le, u maga di ba jaa ha-bala-bala ne. U maga di ba wuo bibenj ba hanbiisinj ari ba dia niaa kala nyunj ne worunj.

¹³ Di nialinj sii pe Wia niaa kuhiasinj le níi tinj ba tintinjaa worunj, niaa janj zizilba. Ba janj wuo kenj nyu-duonj a bul wialinj ba si laa dii a tige Kirisito Yesu le.

¹⁴ Mii che di mi ku nama ne lεεε. Ama mi bi jinj di mi janj dieni koo di mi bi janj dieni an-na ko. Nii wiaa, mi njmunse teninj deenj pipima

¹⁵ di ma jinj ari Wia niaa mele si maga duu nage nii. Wia niaa ne njaa nialinj si laa u wiaa dii aa hilimi. Wia-la si weye ne tiiba. Ba chinj wutitii-la le Wia si dageba ne.

¹⁶ Wutitii-la Wia si dagela sene njaa wu-bal ne. Wii-chuol-la la sii to fa fáa ne. Lεεε Wia ne jonjo dagela. U ne njla:

Wia birime nuhuobiine ne a ku tuu dunia.

Wia Diŋ-zɔŋ-la ma dage duu ŋaa Tuɔ-pul
 Tiina nɛ. Wia tinɗaraa ma nau.
 Niaa bul u wiaa dunia sɛmɛ-na kala lɛ.
 Dunia niaa laa u wiaa dii nɛ, aŋ ka Wia
 joŋu kaa jil Wia-jaŋ. U si kenu kaa jil
 Wia-jaŋ, u laa yiriŋ nɛ.

4

Pɔɔl bul wiaa a tige wu-nyiari kerichiba lɛ

¹ Wia Diŋ-zɔŋ-la paala chaasa bul ari bua-la
 jaŋ yi di niaa dɔŋsuŋ joŋ ba yarida ta. Ba jaŋ to
 ni-bɔŋŋɔɔ sɪi nyise niaa, a bira to wialiŋ Sitaani
 sɪi dagu.

² Ba fugo didage Wia wiaa nɛ, ama ba ŋaa
 wu-nyiaraa nɛ. Ba tuɔbiinaa lɔɔ nɛ kiŋken
 kiŋken.

³ Ni-yiriba-la yie dage ari u bi maga di niaa
 jijaa haalaa, a bira kikise kudiilee dɔŋsuŋ maa
 ari namii-yiriba. Ama Wia nɛ ta namia ari
 kudiilee deenba di niaa didii. Nialiŋ si laa Yesu
 wiaa dii a jiŋ wutitii, ba jaŋ wuo diiba. Ama
 Wia si peba lɛ ŋii ba na kudiile-la, u maga di ba
 laa sipaan a lolu nɛ aŋ-na dii.

⁴ Kuŋ-na kala Wia si ta zomɔ nɛ, u bi maga di
 niaa kikiseba. U maga di la lolle Wia nɛ aŋ-na
 dii kialŋ kala. Wia teen ba zomɔ nɛ,

⁵ bɛɛ wiaa Wia teniŋ tuɔŋ ba bula ari
 kudiile-la zomɔ nɛ. La si chuɔlɛ Wia ŋii aŋ-na
 dii kudiile-la, ba bi disinniŋ kene Wia teen.

*Pɔɔl bula pi Timoti duu faasa tiŋ Wia tinŋiŋaa
 woruŋ*

⁶ Di η ne jon wiaa deenba a dage η dɔnsun tinɲaa si laa Yesu wiaa dii, η jan wuo ηaa Kirisito Yesu tintinni-zɔη, η jan ηaa nii-la si laa wialin dii a jonɔ he η nyun ε, a kenba kaa titin bua-na kala ε. Wia niin wialin ne ηaa wu-zɔmɔ-la la si dagin. La laa dii, η maa toba ne.

⁷ Ama pɔ di η sɨ sunsɔgulo-la si bi Wia wonɲiin ka to gunnu. Viaba ta. Ken η titia worun, a gunne wiaa a ken dolun Wia wonɲiin ε.

⁸ N jan wuo ηaa wiaa mua di η yaraa wuo ken dolun. Ama di η ne to Wia wonɲiin ε, wii-la jan pen ε di η na miisin dunia deen ε. Di η ne suba maa, η jan ken miisi-la si bi dɛrɛ.

⁹ Wii-la mi si bula ηaa wutitii ne. U maga di η ma sei a laa wialin dii ne.

¹⁰ Laa yiele Wia-la si weye ε ne. Nii ne tii laa loo a faasaa tin worun. Wia ne ηaa nuu-kala Laataara, a saa wasanyan nialin si laa u wiaa dii.

¹¹ Chaasa bul wiaa deenba a pipi niaa di ba ηinɲaa an pe didageba wialin maa.

¹² N ηaa hanɲie ne, ama sɨ lenɛ di nuu-kala bee guguunun. Len di η wu-ηaalaa ηaa di niaa na ari wialin kala η si bula ηaa wutitii ne di baa to η naa-buasun. Len di ba na di η cho niaa. Len di ba na di η ken yarida a ken tuɔ-pula maa.

¹³ Má hilimi a kikarime Wia wiaa a didage ba bubuɔsaa maa, an pe bubul Wia wiaa pipi niaa, an ka di mi-na kɔ.

¹⁴ Sɨ Wia Din-zɔη-la ku-la via, ku-la u si jonɔ dii zile η ε. Nialin si laa Wia wiaa dii, kuhiasin

nɛ jɔŋ ba nisaa a daŋ-ŋ ɛ ɲ laa ku-la. Nialin sɪi bul wiaa, Wia Diŋ-zɔŋ-la dolun ɛ bul u wiaa piŋ nɛ.

¹⁵ U maga di ɲ ɲiŋaa wiaa deenba nɛ. Jɔŋ ɲ nyun kala heba ɛ di nuu-kala wuo na ɲ si he dolun wialin ɛ a mu sipaan ɲii.

¹⁶ Pɔ ɲ titia ɛ a to wialin sɪi to Wia wonbiin, a dage niaa maa di baa ɲaa ɲii. Di ɲ nɪi ɲaa ɲii, ɲ jaŋ laa ɲ titia ta ari nialin sɪi jegilee nii wialin ɲ sɪi bul.

5

Nii si maga di nialin si laa Yesu wiaa dii aa hilimi ɲiŋaa dɔŋɔ ɛ

¹ Sɪi nii-la si ɲaa nihian ɛ kpia, ama chaasa bul wiaa pu, a zilu ari u si ɲaa ɲ nyimma dɔŋɔ tiina ɲii. Bul wiaa a pi baala-la ɲ si hia ari ba si ɲaa ɲ ɲaanaa dɔŋsun tiŋŋaa.

² Bira bul wiaa a pi ha-nihiasin ari ba si ɲaa ɲ naanba, a bira bul wiaa a pi hanɔlibiisin maa ari ba si ɲaa ɲ dihaalaa. Di ɲ nɛ ɲaa ɲii, pɔ ɲ sɪi disinnin ken.

³ Yo-haalaa si bi niaa kenɛ di ba bibenba, zizilba a pipeba ɛ.

⁴ Ama di yo-haal-la nɛ ken biirin koo nihee, u maga di ba laa sipaan ɲaa wii-la Wia si si di ba ɲaa nɛ ba dia niaa teen a wuo tin ba niaa ari ba naabalimaba chimin, beɛ wiaa ɲii nɪi tɔrɛ Wia tuɔŋ.

⁵ Haal-la si chaasa ɲaa yo-haal-titii a bi nuu-kala kenɛ duu benu, u nɛ jɔŋ u yielaa kala a he Wia ɛ aa sul Wia duu peu ɛ bua-na kala ɛ, titanin ari wiiheyɛ kala.

⁶ Ama yo-haal-la sí to u titia tuɔɔre wu-ɲaalaa ɛ, u-na paala nage u suba ne an wei, Wia teen u bi miisin kene.

⁷ Chaasa bul wiaa deenba a pi Wia niaa, di ba sí wu-cheeli kala ken niaa teen.

⁸ Di nuu-kala ne bi u naanbiirin nyun ben a wasanyan u dia niaa titia, u yarida ɲaa pei ne. Nii-la si bi Yesu wiaa laa dii an biben u naanbiirin nyun, u ne kpia tiina.

⁹ Sí yo-haal kala yirin ɲmunsa he yo-haala-la tuɔɔ, see u tiina yi jisin mahin batori. U tiina maga duu jaa ba-bala dunɔɔn ne.

¹⁰ U maga di u wu-ɲaalaa ma zɔɔ, ka niaa zizilu ari ɲii u si diesɛ u biirin, a kiken nuhuɔraa worun u dia ɛ, aa huɔre Wia niaa worun u dia ɛ, aa pe nialin si juu wahala ɛ, a jon u titia he wu-zɔɔɲɔɔ ɲaanin ɛ.

¹¹ Ama sí yo-haala-la si ɲaa hanɔlibiisin yirin ɲmunsa he yo-haala-la tuɔɔ. Di ba nii tin Kirisito tintinɲaa an jon harin yia Kirisito, aa che ba ɲaa ba titia tuɔɔre wu-ɲaalaa, baa che di ba jaa balaba ne.

¹² Di ba ne ɲaa ɲii, ba via wii-la ba fa si laa sipaan bul di ba jan ɲaa pi Kirisito ne. Di ba ne ɲaa ɲii, Wia jan dogiseba.

¹³ Nii dunɔɔn ma dee. Ba bira bi sei di ba tin tintinɲaa an gollo tuto di-niirin. Di-bɔmun ne, ba yie gigaa niaa harin a jon ba niin hihe niaa wiaa ɛ a bul wialin si bi maga di ba bul.

¹⁴ Nii wiaa, mi jan bul di yo-haala-la si ɲaa hanɔlibiisin, di ba jaa balaba a lulul biirin a bibenba, a titin ba dia tintinɲaa. Di ba ne ɲaa

ñii, la diɗɗomɔ Sitaani bi jaŋ wuo na wonɓiinj a bul wu-bonɗ kala a tigɛla ɛ.

¹⁵ Yo-hantolibiisiŋ dɔŋsuŋ paala via Kirisito ne aŋ miira tuto Sitaani. Nii ne tii mi bul ñii.

¹⁶ Ama haal-na kala si laa Yesu wiaa dii, di yo-haalaa ne he u dia niaa tuonɗ, u maga duu beŋ ba nyuŋ ne. U bi maga duu jonɓa pi nialinj si laa Yesu wiaa dii aa hilimi di ba bibenɓa. Nialinj si laa Yesu wiaa dii aa hilimi, ba maga di ba bibenɗ yo-haala-la si bi niaa kene di ba bibenɓa ne.

¹⁷ Wia niaa nihiasi-la sii tinɗ ba tintinɗaa woruŋ, u maga di nialinj si laa Yesu wiaa dii aa hilimi zizilba ne. U bira maga di ba zizil ba tuonɗ nialinj si faasa bul Wia wiaa aŋ pe didage niaa ɛ,

¹⁸ beɛ wiaa ba bula ɗla ne Wia teninj tuonɗ. Ba si,

“Di neɛŋ nii ɗmoo miaa pinɗ, u bi maga di ɗ voo u niinj to duu si dii.”

Ba bira ɗmuɗsa ari tintinna maga duu laa u time ne.

¹⁹ Di nuu ne jonɗ cheerinj a pi nialinj si laa Yesu wiaa dii aa hilimi ba kuhiasinj, si jegile nii tiina teenɗ, see di niaa balia koo batori ɗaa wii-la danɗia.

²⁰ Wia niaa nihiasinj kala saa sii ɗaa haache, bul ba teenɗ nialinj si laa Yesu wiaa dii aa hilimi sipaanɗ. Di ɗ ɗaa ɗii, fawulluŋ jaŋ keŋ ni-kaanaa.

²¹ Mi bul ñii pinɗ Wia ari Kirisito Yesu ari Wia tintidaaraa Wia si liisa sipaanɗ ne. Mii suluŋ ari

siifiesin di η to wiaa deenba, a sí niaa kaa pɔɔe wii-na kala η sí ηaa ɛ. Jonba ba kala ηaa ni-bala η teen.

²² Fiɛɛ η siaa a pɔ di η sí pese liise nuu a jon η nisaa danu ɛ duu tin Wia tintinηaa. Di tiina ne ηaa haache wii, ka η liisu, η ma jan pe juu u haache-la ɛ. Sí disinnin ηaa wiin deen ɛ.

²³ Bira sí liin dunɔun nyua. Ama nyunyua sinin mua mua, a tin η luorun si yie wiwii bua-na kala wiaa.

²⁴ Di niaa dɔnsun ne ηaa haache, ba haacheba yie ku lii pulumun lima lima ne. Ba haacheba-la saa jan dage ari ba jan dii niaa deenba sariya. Ama di niaa dɔnsun ne ηaa haacheba, η bi jan jin ba wiaa see tapulii-la ba si jan dii ba sariya.

²⁵ Nii titia ne di niaa dɔnsun ne ηaa wu-zɔnɔɔ, niaa yie naba lima lima. Niaa dɔnsun wu-zɔnɔɔ ma yie faa ne. Ama chee dɔn ne ba jan chaasa lii pulumun tuɔn.

6

Wu-nyari kerichiba ari wutitii kerichiba

¹ Nialin kala si ηaa yosun, u maga di ba zizil nialin si yɔɔba ne. U maga di ba ηaa nii di nuu-kala sí wonbin na a wuo bul wu-bɔn kala a mu tige Wia yirin ɛ, koo a mu tige wialin la sí dagema ɛ.

² Yosula si ken niasin ba laa Yesu wiaa dii, u bi maga di ba mimaase ba tinηaa a tin ba kala si laa Yesu wiaa dii ɛ. U paala chaasa mage di ba tin tintinηaa worun ne a piba, bee wiaa nialin si laa Yesu wiaa dii, ba ne yosu-la cho.

Di η n̄i dage Wia wiaa, dage wiaa deen̄ba kala pi n̄iaa, a chaasa bul wialin̄ kala a piba.

³ Nii-la kala si bi wutitiiba-la la Tiina Yesu Kirisito si bul daga aη dage wu-tanii, wialin̄ si bi la Wii-chuolun̄ won̄biin̄ ka to,

⁴ u tiina ken̄ u titia duu yuge ne, ari u jin̄ wiaa aη bi wii-kala jin̄. U cho wu-kaa-lerin̄ kin̄ken̄ kin̄ken̄, a n̄inaa gon̄ wialin̄ si bi siifian̄ wiaa n̄aa le. Nii jan̄ len̄ di nialin̄ s̄ii jegile nii ba teen̄, di ba ken̄ yaribierin̄. Ba yuyuo d̄on̄o a tutuuse d̄on̄o, a bibiine wu-b̄on̄on̄o d̄on̄o le.

⁵ Niaa deen̄ba nyun̄ bira bi tin̄. Nii ne tii ba yie ken̄ wiaa lilere n̄ii. Ba bira bi wutitii ma jin̄. Ba biina ba jan̄ chuole Wia ne a na moribiee.

⁶ Wutitii, di niaa ne chuole Wia aη len̄ di ba tuon̄ t̄ore kialin̄ ba si kene nyun̄, n̄ii jan̄ wuo peba le worun̄,

⁷ b̄ee wiaa la si k̄o dunia, la bi kun̄-kala kaa k̄o. Nii wiaa, di la ne suba, la bira bi kun̄-kala kaa lii dunia le aa mu.

⁸ Di la ne ken̄ kudiilee ari gennin̄, u maga la len̄ di ba magela ne.

⁹ Ama nialin̄ si cho di ba ken̄ kiaa dunia deen̄ le, Sitaani yie nyiseba he bere le ne. Ba cho di baa to ba tuot̄ore wu-n̄aalaa le ne, wiaa deen̄ba jan̄ d̄ogiseba. Ba yie lere niaa tuu tin̄teen̄ a chichei ba kala ne worun̄.

¹⁰ Di niaa ne cho moribiee, wu-b̄on̄ kala yie n̄inaaba le ne. Moribiee chonun̄ ne n̄aa wu-b̄on̄ kala naaluno. Niaa d̄on̄sun̄ jon̄ ba yarida ta ne a tin̄ ba si cho moribiee wiaa. Ba ken̄ ba titia mu he heen̄ le ne n̄ii.

Pɔɔl chagile Timoti

¹¹ Ama η-na si ηaa Wia tintinnu, sí wiaa deenba kala ηaa. Len di η siinj fiεε di η ηinja wialinj si ηaa wutitiiba a tuto Wia wonbiinj, a chinj η yarida naanj ε, a cho niaa, a kenj kenyiri, a kenj η titia muuri niaa sipaanj.

¹² He dolunj kinkej a faasa chinj η yarida naanj ε, a nage niaa si yie fá a kenj donɔ kii ηii. He dolunj di η wuo laa miisi-la si bi dεε. A tinj miisinj deenj wiaa ne Wia yirinj. Nii ma dunɔɔna dee. Ama bua-la ε η si ku laa Yesu wiaa dii, a wuo bubul ηii niaa sipaanj, η chaasa bula piba di η laa wialinj si ηaa wutitii dii ne.

¹³ Mii sulunj Wia sipaanj ari Kirisito Yesu ma sipaanj di η to wialinj kala mi si bula pinj. Wia ne jonj miisinj a pi kunj-kala. Kirisito Yesu ma ne ηaa nii-la fa si chinj u yarida naanj ε Pɔnsɔs Paalit sipaanj, nii-la fa si chinj Rom kuori-balinj nyunj Judiya tinteenj ε, a wuo bul wutitii a pu.

¹⁴ He dolunj anj to wiaa deenba ari tuɔ-bala, di niaa sí wuo jonj cheerinj pinj. Kenj ηii naanj ε a kaa mu yi tapulii-la la Tiina Yesu Kirisito si janj miira kɔ.

¹⁵ Wia janj lenj duu kɔ bua-la ε u si bene duu maga duu kɔ. U dunɔɔna ne ηaa Wii-balinj sii benj kunj-kala. U ne ηaa kuori-balinj a kenj kuoroo kala dolunj. U ne kenj dolunj duu lenj di nuu-kala tuɔɔn tɔε.

¹⁶ U dunɔɔna ne bi suu. U he pulunj-bal tuɔɔn ne. Nuu-kala bi dime wuo mu. Nuu-kala ha buu na, nuu ma kala saa buu wuo na. U maga di niaa kala zizilu ne. U ne kenj dolunj dunia ε a kaa mu wuu. Ami.

¹⁷ Bula pi nialin si ken kiasa dunia deen le di ba si bee guguune nialin si bi kun kenε, a si ba yielaa kala jonε he kialin le, bee wiaa nuu-kala bi jan wuo jin u dia si jan chin nii. Ama u maga di baa yiele kialin si he Wia teen ne. U ne ken zile a jon kun-kala a pila di la kaa ninii sima.

¹⁸ Bula pi nialin si ken kiasa di ba wu-zonon ma mage kialin ba si kenε. Len di ba ken zile a naa siri di ba naa kiasa pipi niaa, di ba kala ninii sima.

¹⁹ Nii ne ba jan wuo naa a che kiasa a bil ba titia le Wia-jan le di ba wuo na kialin nyuurun maachie. Nla ne ba jan wuo laa miisi-la si naa mii-titii.

²⁰ To, Timoti, po worun a tin η tintimii-la Wia si jonε he η nisin le. Si nialin si naa gon le pe, nialin si bul wialin si bi Wia wonbin ka to a kenba kaa lere. Nialin si naa nii yie nya wiaa a bine wu-jimii ne nii.

²¹ Niaa donsun to wu-jimin deen le ne a jon ba yarida ta.

Wia lahrimo le ma jan hon ari yarifelaa.

**Yesu Kiristito Wu-Zɔŋŋɔɔ (Ghana)
Sisaala-Tumulung NT Ghana**

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Sisaala, Tumulung)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Jun 2026 from source
files dated 29 Jan 2022

b3eb8618-120f-5a96-8c1c-1dbc16914330